

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської підготовки
кафедра суспільно-гуманітарних наук

СОЦІОЛОГІЯ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(на основі повної загальної середньої освіти)

2019 р.

УДК 316(075.8)
Т 19

Схвалено методичною комісією Навчально-наукового
інституту загальноуніверситетської підготовки
(протокол № 6 від 21.03.2019 р.)

Рецензент:

кандидат філософських наук Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького Поправко О. В.

Тараненко Г.Г.

**Методичні рекомендації для проведення семінарських занять з навчальної
дисципліни «Соціологія» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за
спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». –
Мелітополь, ТДАТУ, 2019. – 40 с.**

Методичні вказівки до семінарських занять розроблені відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Соціологія» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної форми навчання Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного. Матеріали містять зміст навчальної дисципліни, методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять, список рекомендованої літератури.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Зміст курсу.....	6
Структура навчальної дисципліни.....	10
Семінарське заняття № 1	
Тема: Соціологія у системі гуманітарного знання.....	13
Семінарське заняття № 2	
Тема: Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи, США, в Україні.....	14
Семінарське заняття № 3	
Тема: Соціальна структура суспільства	16
Семінарське заняття № 4	
Тема: Суспільство як система: соціальні статуси і соціальні ролі, соціальна стратифікація	17
Семінарське заняття № 5	
Тема: Особистість та суспільство	18
Семінарське заняття № 6	
Тема: Соціалізація особистості.....	20
Семінарське заняття № 7	
Тема: Соціологія девіантної поведінки.....	21
Семінарське заняття № 8	
Тема: Молодь у соціальній структурі суспільства.....	22
Семінарське заняття № 9	
Тема: Соціологія шлюбу і сім'ї.....	23
Семінарське заняття № 10	
Тема: Соціологія етносу.....	25
Семінарське заняття № 11	
Тема: Конфлікт як соціальне явище.....	27
Семінарське заняття № 12	
Тема: Соціологія гендеру.....	28
Семінарське заняття № 13	
Тема: Соціологія праці і управління.....	29
Семінарське заняття № 14	
Тема: Особливості міського й сільського розселення в Україні.....	31
Семінарське заняття № 15	
Тема: Електоральна соціологія.....	32
Семінарське заняття № 16	
Тема: Поняття та різновиди соціологічних досліджень.....	34
Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль.....	36
Рекомендована література.....	39

ВСТУП

Метою вивчення курсу «Соціологія» є формування розуміння сутності соціального життя та соціальної структури суспільства, а також навичок аналізу соціальних явищ і процесів.

Завданням соціології є:

- розвиток національної самосвідомості майбутніх фахівців;
- виховання патріотичних і морально-етичних переконань;
- прищеплення навичок наукового аналізу, спрямованих на забезпечення самостійного осмислення закономірностей суспільного розвитку;
- набуття практичних навичок роботи з історичними джерелами і науковою літературою;
- вироблення умінь застосовувати здобуті знання у повсякденній діяльності, для орієнтації у суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ і подій.

У результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

- предмет, структуру, функції, принципи, методи, основні категорії та закони соціології;
- загальну характеристику суспільства як цілісної системи та її складових;
- структуру і зміст спеціальних соціологічних теорій;
- основні закономірності формування та функціонування соціальних спільнот, соціальних відносин та соціальних інститутів;
- послідовність розробки програми соціологічного дослідження;
- основні методи збору, обробки, аналізу результатів соціологічного дослідження;
- шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних технологій у суспільній практиці;
- особливості взаємозв'язку особистості й суспільства, соціальний статус особистості;
- сутність соціальних зв'язків, дій, взаємодії між індивідами та групами, групову динаміку;
- соціальну структуру та соціальну стратифікацію суспільства;
- місце і роль соціальних інститутів та соціальних організацій у суспільстві;
- джерела виникнення соціальних конфліктів і функції соціального контролю;
- специфіку соціальних змін та соціальних рухів.

вміти:

- пояснювати, оцінювати, узагальнювати знання про суспільство у контексті системного підходу;
- користуватися основними соціологічними термінами під час виступів на семінарах, дискусіях, диспутах тощо;
- брати участь в організації та проведенні соціологічних опитувань;
- використовувати на практиці результати соціологічних досліджень при діагностуванні причин соціальних конфліктів у сім'ї, колективі, на виробництві;
- сприяти розв'язанню міжособистісних і трудових конфліктів, виконуючи роль медіатора;
- застосовувати наукові методи під час розгляду соціальних процесів;
- розуміти дані масових соціологічних досліджень;
- застосовувати отримані знання на практиці й у професійній діяльності;
- проводити соціологічне дослідження в робочому колективі.